

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI¹⁾

z dnia 2009 r.

w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych

Na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1229, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa wymagania w zakresie:

- 1) przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę;
- 2) dróg pożarowych.

§ 2. 1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) budynkach - należy rozumieć przez to budynki, o których mowa w § 3 pkt 4-6,
- 2) kategorii zagrożenia ludzi - należy rozumieć przez to kategorie, o których mowa w § 209 ust. 2,
- 3) strefach pożarowych - należy rozumieć przez to określenia zawarte w § 226 ust. 1 i 2,
- 4) kondygnacji - należy rozumieć przez to określenia zawarte w § 3 pkt 16 i 17,
- 5) grupach wysokości - należy rozumieć przez to określenia zawarte w § 8

- rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690, z 2003 r. Nr 33, poz. 270, z 2004 r. Nr 109, poz. 1156 oraz z 2008 r. Nr 201, poz. 1238).

2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o obiekcie budowlanym, należy rozumieć przez to obiekt budowlany, o którym mowa w art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118, z późn. zm.³⁾).

3. Ilekroć w rozporządzeniu użyte są określenia dotyczące:

- 1) jednostki osadniczej - należy rozumieć przez to określenie zawarte w art. 2 pkt 1,

---

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej - sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. Nr 216, poz. 1604).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 52, poz. 452, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 100, poz. 835 i poz. 836, z 2006 r. Nr 191, poz. 1410, z 2007 r. Nr 89, poz. 590, z 2008 r. Nr 163, poz. 1015. oraz z 2009 r. Nr 11, poz. 59.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 170, poz. 1217, z 2007 r. Nr 88, poz. 587, Nr 99, poz. 665, Nr 127, poz. 880, Nr 191, poz. 1373, Nr 247, poz. 1844, z 2008 r. Nr 145, poz. 914, Nr 199, poz. 1227, Nr 206, poz. 1287, Nr 210, poz. 1321 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 31, poz. 206.

- 2) zabudowy kolonijnej (kolonii) - należy rozumieć przez to określenie zawarte w art. 2 pkt 2
- ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych (Dz. U. Nr 166, poz. 1612 oraz z 2005 r. Nr 17, poz. 141).

Rozdział 2

Rodzaje obiektów wymagających zapewnienia przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru

§ 3. 1. Zapewnienia przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru wymagają:

- 1) jednostki osadnicze o liczbie mieszkańców przekraczającej 100 osób, niestanowiące zabudowy kolonijnej, a także znajdujące się w ich granicach: budynki użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego oraz obiekty budowlane produkcyjne i magazynowe;
- 2) budynki użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego oraz obiekty budowlane produkcyjne i magazynowe, znajdujące się poza granicami jednostek osadniczych wymienionych w pkt 1, o kubaturze brutto przekraczającej 2.500 m³ lub o powierzchni przekraczającej 500 m², z wyjątkiem stacji paliw płynnych ze zbiornikami o łącznej pojemności do 200 m³ i stacji gazu płynnego;
- 3) obiekty budowlane niebędące budynkami, przeznaczone dla potrzeb użyteczności publicznej lub zamieszkania zbiorowego, w których znajduje się strefa pożarowa o powierzchni przekraczającej 1.000 m² lub przeznaczona do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób;
- 4) obiekty budowlane gospodarki rolnej o powierzchni strefy pożarowej przekraczającej 1.000 m².

2. Dla pozostałych obiektów budowlanych woda do celów przeciwpożarowych do zewnętrznego gaszenia pożaru jest zapewniana w ramach ilości wody przewidywanych dla jednostek osadniczych, nie mniejszej jednak niż 10 dm³/s, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. W przypadku jednostki osadniczej o liczbie mieszkańców do 2.000, wymagana ilość wody do celów przeciwpożarowych do zewnętrznego gaszenia pożaru dla pozostałych obiektów budowlanych, powinna wynosić co najmniej 5 dm³/s.

Rozdział 3

Sposoby określania wymaganej ilości wody do celów przeciwpożarowych

§ 4. 1. Wymaganą ilość wody do celów przeciwpożarowych dla jednostek osadniczych określa tabela nr 1 załącznika do rozporządzenia.

2. Wymagana ilość wody do celów przeciwpożarowych może być określona odrębnie dla dzielnicy i osiedla w jednostce osadniczej, pod warunkiem oddzielenia ich od innych dzielnic i osiedli pasami niezabudowanego terenu o szerokości co najmniej 100 m, na których dopuszcza się drzewostan liściasty lub mieszany składający się co najmniej w 50% z drzew liściastych.

3. Woda do celów przeciwpożarowych dla obiektów, o których mowa w § 3, powinna być dostępna w szczególności z urządzeń służących do zaopatrywania w nią ludności, zgodnie

z regulaminem dostarczania wody i odprowadzania ścieków, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858 oraz z 2007 r. Nr 147, poz. 1033).

4. Wodę do celów przeciwpożarowych w wymaganej ilości określonej w sposób, o którym mowa w ust. 1 i 2, powinna zapewniać sieć wodociągowa doprowadzająca wodę do jednostki osadniczej.

5. W przypadku gdy w jednostce osadniczej zasoby wody przeznaczonej dla ludności dostarczanej wodociągiem nie zapewniają jej wymaganej ilości do celów przeciwpożarowych, wykonuje się co najmniej jedno z następujących uzupełniających źródeł wody, znajdujące się w odległości nie większej niż 250 m od skrajnej zabudowy jednostki osadniczej lub chronionego obiektu budowlanego:

- 1) studnię o wydajności nie mniejszej niż $10 \text{ dm}^3/\text{s}$;
- 2) punkt czerpania wody przy naturalnym lub sztucznym zbiorniku wodnym o pojemności zapewniającej odpowiedni zapas wody albo na cieku wodnym o stałym przepływie wody nie mniejszym niż $20 \text{ dm}^3/\text{s}$ przy najniższym stanie wód;
- 3) przeciwpożarowy zbiornik wodny spełniający wymagania Polskiej Normy.

6. Uzupełniające źródło wody, o którym mowa w ust. 5 pkt 1 i 2, powinno zapewniać możliwość pobierania wody z głębokości nie większej niż 4 m, licząc pomiędzy lustrem wody, a poziomem stanowiska czerpania wody, i być wyposażone w:

- 1) studzienkę ssawną lub inne urządzenie umożliwiające pobór wody, zabezpieczone przed zamuleniem i zamarzaniem;
- 2) stanowisko czerpania wody wraz z dojazdem.

7. Uzupełniające źródła wody, o których mowa w ust. 5, powinny być zabezpieczone przed przypadkowym wpadnięciem do nich ludzi lub zwierząt.

§ 5. 1. Wymagana ilość wody do celów przeciwpożarowych do zewnętrznego gaszenia pożaru dla budynków użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego oraz innych obiektów budowlanych o takim przeznaczeniu, służąca do zewnętrznego gaszenia pożaru, wynosi:

- 1) dla budynku o kubaturze brutto do 5.000 m^3 i o powierzchni wewnętrznej do 1.000 m^2 - $10 \text{ dm}^3/\text{s}$ z co najmniej jednego hydrantu o średnicy 80 mm lub zapas wody 100 m^3 w przeciwpożarowym zbiorniku wodnym;
- 2) dla budynków niewymienionych w pkt 1 - $20 \text{ dm}^3/\text{s}$ łącznie z co najmniej dwóch hydrantów o średnicy 80 mm lub zapas wody 200 m^3 w przeciwpożarowym zbiorniku wodnym;
- 3) dla obiektów wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 3 - $10 \text{ dm}^3/\text{s}$ z co najmniej jednego hydrantu o średnicy 80 mm lub zapas wody 100 m^3 w przeciwpożarowym zbiorniku wodnym.

2. W przypadku braku wymaganej ilości wody, o której mowa w ust. 1, dopuszcza się jej uzupełnienie ze źródeł, o których mowa w § 4 ust. 5, przy czym w przypadku przeciwpożarowego zbiornika wodnego jego pojemność powinna wynosić 10 m^3 zapasu wody na $1 \text{ dm}^3/\text{s}$ brakującej wydajności wodociągu, jednak nie mniej niż 50 m^3 .

3. W przypadku gdy w budynku użyteczności publicznej lub zamieszkania zbiorowego bądź w innych obiektach budowlanych o takim przeznaczeniu w jednej strefie pożarowej znajdują się również pomieszczenia magazynowe, wymaganą ilość wody do celów

przeciwożarowych do zewnętrznego gaszenia pożaru dla takiego budynku lub obiektu budowlanego określa się zgodnie z zasadami wskazanymi w ust. 1 i 2, z uwzględnieniem wymaganej ilości wody dla pomieszczeń magazynowych ustalonej zgodnie z zasadami określonymi w § 6 ust. 3, z zastrzeżeniem, że do tych ustaleń w miejsce powierzchni strefy pożarowej uwzględnia się łączną powierzchnię pomieszczeń magazynowych, przyjmując dla całego budynku lub obiektu budowlanego wyższe z wymagań. § 6. 1. Wodę dla obiektów budowlanych produkcyjnych i magazynowych, w ilości wymaganej do celów przeciwożarowych do zewnętrznego gaszenia pożaru, należy zapewnić z urządzeń służących do jej dostarczania do celów bytowo-gospodarczych i technologicznych lub z innych zasobów wody służących do tego celu.

2. W przypadku gdy w obiektach budowlanych produkcyjnych i magazynowych urządzenia i zasoby wody, o których mowa w ust. 1, nie zapewniają wymaganej ilości do celów przeciwożarowych do zewnętrznego gaszenia pożaru, wykorzystuje się urządzenia służące do dostarczania wody do jednostek osadniczych lub uzupełniające źródła wody, o których mowa w § 4 ust. 5.

3. Wymaganą ilość wody do celów przeciwożarowych dla obiektów budowlanych produkcyjnych i magazynowych, z wyjątkiem wymienionych w ust. 4-8, służącą do zewnętrznego gaszenia pożaru, określa się, biorąc pod uwagę tę strefę pożarową, dla której jest ona największa, zgodnie z tabelą nr 2 załącznika do rozporządzenia.

4. Wymagana ilość wody do celów przeciwożarowych do zewnętrznego gaszenia pożaru dla stacji paliw i stacji gazu płynnego oraz stacji gazu ziemnego wynosi $10 \text{ dm}^3/\text{s}$.

5. Wymaganą ilość wody do celów przeciwożarowych do zewnętrznego gaszenia pożaru dla zbiorników z gazami palnymi oraz z cieczami o temperaturze zapłonu do $373,15 \text{ K}$ (100°C) niebędącymi produktami naftowymi oraz dla zbiorników z produktami naftowymi o temperaturze zapłonu od $328,15 \text{ K}$ (55°C) do $373,15 \text{ K}$ (100°C), z wyjątkiem podgrzanych powyżej temperatury zapłonu, służącą do zewnętrznego gaszenia pożaru, określa tabela nr 3 załącznika do rozporządzenia.

6. Wymaganą ilość wody do celów przeciwożarowych do zewnętrznego gaszenia pożaru dla zbiorników z produktami naftowymi, z wyjątkiem występujących na stacjach paliw i stacjach gazu płynnego oraz wymienionych w ust. 5, określa się zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 21 listopada 2005 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 243, poz. 2063 oraz z 2007 r. Nr 240, poz. 1763).

7. Wymaganą ilość wody do celów przeciwożarowych do zewnętrznego gaszenia pożaru dla urządzeń technologicznych oraz składów i magazynów z gazami palnymi i cieczami o temperaturze zapłonu do $373,15 \text{ K}$ (100°C), zlokalizowanych poza budynkami, określa tabela nr 4 załącznika do rozporządzenia.

8. Wymagana ilość wody do celów przeciwożarowych do zewnętrznego gaszenia pożaru dla silosów, komór i zasobników ze stałymi sypkimi materiałami palnymi oraz dla zbiorników z cieczami palnymi o temperaturze zapłonu powyżej $373,15 \text{ K}$ (100°C) wynosi $10 \text{ dm}^3/\text{s}$.

9. Wymaganą ilość wody do celów przeciwożarowych do zewnętrznego gaszenia pożaru dla obiektów budowlanych gospodarki rolnej należy zapewnić w następujących ilościach:

- 1) dla obiektów o powierzchni strefy pożarowej do 2.000 m^2 - co najmniej $10 \text{ dm}^3/\text{s}$;
- 2) dla obiektów o powierzchni strefy pożarowej przekraczającej 2.000 m^2 - co najmniej $15 \text{ dm}^3/\text{s}$.

10. W przypadku gdy wydajność wodociągu stanowiącego źródło wody do celów przeciwpożarowych nie zapewnia ilości określonej w ust. 3-5 i 7-9, należy zapewnić uzupełniający zapas wody w zbiornikach przeciwpożarowych, technologicznych lub naturalnych, przystosowanych do poboru wody przez pompy pożarnicze:

- 1) dla obiektów budowlanych produkcyjnych i magazynowych wymienionych w ust. 3, w ilości równej iloczynowi brakującej wydajności wodociągu przez czas trwania pożaru przewidziany dla rozpatrywanej strefy pożarowej, ustalony w Polskiej Normie dotyczącej obliczania gęstości obciążenia ogniowego oraz wyznaczania względnego czasu trwania pożaru, jednak nie większy niż 4 godziny;
- 2) dla obiektów budowlanych wymienionych w ust. 4, 5 i 7-9, w ilości odpowiadającej 10 m^3 zapasu wody na $1 \text{ dm}^3/\text{s}$ brakującej wydajności wodociągu.

11. W przypadku braku wymaganej ilości wody, o której mowa w ust. 3-5 i 7-9, dopuszcza się jej uzupełnienie ze studni lub z cieków wodnych, o których mowa w § 4 ust. 5 pkt 1 i 2.

§ 7. 1. Wymagana ilość wody do celów przeciwpożarowych dla stref pożarowych wyposażonych w stałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające, zarówno przy wspólnym, jak i oddzielnym wykorzystywaniu wodociągu lub zapasu wody do zasilania tych urządzeń i zewnętrznego gaszenia pożaru, w obiektach budowlanych, o których mowa w § 5 ust. 1 i 3 oraz w § 6 ust. 3, 5 i 7, jest równa:

- 1) przy zastosowaniu urządzeń zraszaczowych zabezpieczających - sumie ilości wody do zasilania tych urządzeń i do zewnętrznego gaszenia pożaru;
- 2) przy zastosowaniu urządzeń gaśniczych tryskaczowych, zraszaczowych i mgłowych oraz sieci stałych działek gaśniczych - sumie ilości wody do zasilania tych urządzeń i zmniejszonej o 50% ilości wody do zewnętrznego gaszenia pożaru, z tym że wymagana ilość wody powinna być nie mniejsza niż ilość wody do zewnętrznego gaszenia pożaru;
- 3) przy zastosowaniu urządzeń gaśniczych pianowych - sumie ilości wody do zasilania tych urządzeń i zmniejszonej o 75% ilości wody do zewnętrznego gaszenia pożaru, z tym że wymagana ilość wody powinna być nie mniejsza niż ilość wody do zewnętrznego gaszenia pożaru.

2. Wodociąg, który służy nie tylko do celów przeciwpożarowych, powinien mieć wydajność zapewniającą łącznie wymaganą ilość wody dla potrzeb:

- 1) przeciwpożarowych;
- 2) bytowo-gospodarczych, ograniczonych do 15%;
- 3) przemysłowych, ograniczonych do niezbędnej obsługi urządzeń technologicznych.

§ 8. 1. W przypadku braku źródła wody zapewniającego wymaganą ilość wody do celów przeciwpożarowych, właściwy miejscowo komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej na wniosek właściciela budynku, obiektu budowlanego lub terenu, może dopuścić na czas określony zastępcze źródło wody do celów przeciwpożarowych, w szczególności naturalny lub sztuczny zbiornik wody, studnię lub ciek wodny, wyposażone w stanowisko czerpania wody wraz z dojazdem.

2. Zastępcze źródło wody, o którym mowa w ust. 1, powinno zapewniać możliwość prowadzenia działań gaśniczych przy użyciu sił i środków dostępnych w rejonie działania najbliższej jednostki ochrony przeciwpożarowej.

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach gdy spełnienie wymagań dotyczących przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę jest niemożliwe ze względu na lokalne uwarunkowania lub jest uzasadnione przyjęcie innych rozwiązań, na wniosek właściciela budynku, obiektu budowlanego lub terenu, dopuszcza się stosowanie rozwiązań zamiennych, które zapewniają nie pogorszenie warunków ochrony przeciwpożarowej, uzgodnionych z właściwym miejscowo komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej.
4. Wymagania dotyczące projektowania i budowy sieci wodociągowych, przeciwpożarowych zbiorników wodnych wraz ze stanowiskami czerpania wody oraz dojazdów do nich określają Polskie Normy z tego zakresu.

Rozdział 4

Wymagania przeciwpożarowe dla sieci wodociągowych

- § 9. 1. Sieć wodociągowa stanowiąca źródło wody do celów przeciwpożarowych, zwana dalej „siecią wodociagową przeciwpożarową”, powinna być zasilana w wodę z pompowni przeciwpożarowej, zbiornika wieżowego, studni lub innych urządzeń, zapewniających wymaganą wydajność i ciśnienie na najbardziej niekorzystnie położonych hydrantach zewnętrznych, przez co najmniej 2 godziny.
2. Sieć wodociągowa przeciwpożarowa powinna zapewniać wydajność nie mniejszą niż $5 \text{ dm}^3/\text{s}$ i ciśnienie na hydrancie zewnętrznym nie mniejsze niż $0,1 \text{ MPa}$ (megapaskala), przez co najmniej 2 godziny.
  3. Sieć wodociągową przeciwpożarową należy wykonywać jako sieć obwodową. Dopuszcza się budowę sieci wodociągowej przeciwpożarowej rozgałęzieniowej poza obszarami miejskimi oraz tam, gdzie łączna wymagana ilość wody nie przekracza $20 \text{ dm}^3/\text{s}$.
  4. Dopuszcza się budowę odgałęzień z sieci obwodowej w celu zasilania hydrantów zewnętrznych.
  5. W przypadku gdy łączna wymagana ilość wody przekracza $30 \text{ dm}^3/\text{s}$, sieć obwodową zasila się w dwóch punktach usytuowanych w możliwie największej odległości od siebie, nie mniejszej jednak niż $\frac{1}{4}$ długości obwodu sieci.
  6. Sieć wodociągową przeciwpożarową, dla której łączna wymagana ilość wody przekracza $20 \text{ dm}^3/\text{s}$, należy tak zaprojektować i budować, aby możliwe było jednoczesne pobieranie wody z dwóch sąsiednich hydrantów zewnętrznych.
  7. Średnice nominalne (DN) przewodów wodociągowych wykonanych z rur stalowych, wyrażone w milimetrach, na których przewiduje się instalowanie hydrantów zewnętrznych przeciwpożarowych, powinny wynosić co najmniej:
    - 1) DN 100 - w sieci obwodowej;
    - 2) DN 125 - w sieci rozgałęzieniowej;
    - 3) w odgałęzieniach sieci obwodowej - według obliczeń hydraulicznych;
    - 4) DN 80 - przy rozbudowie lub modernizacji istniejącego wodociągu o wydajności $5 \text{ dm}^3/\text{s}$ w jednostce osadniczej o liczbie mieszkańców nieprzekraczającej 2.000.
  8. W przypadku wykonywania przewodów wodociągowych z materiałów innych niż stalowe, powinny one posiadać średnice wewnętrzne równoważne dla odpowiednich rur stalowych.
- § 10. 1. Na sieci wodociągowej przeciwpożarowej stosuje się hydranty zewnętrzne nadziemne o średnicy nominalnej DN 80.

2. Dopuszcza się stosowanie hydrantów podziemnych o średnicy nominalnej DN 80 w przypadkach gdy stosowanie hydrantów nadziemnych jest szczególnie utrudnione lub niewskazane, na przykład ze względu na powodowanie utrudnień w ruchu.

3. W obiekcie budowlanym produkcyjnym i magazynowym, w którym wymagana ilość wody do celów przeciwpożarowych do zewnętrznego gaszenia pożaru przekracza $30 \text{ dm}^3/\text{s}$, w zakładach rafineryjnych i petrochemicznych oraz na magistralnym przewodzie wodociągowym przeciwpożarowym, należy stosować hydranty nadziemne o średnicy nominalnej DN 100.

4. Hydranty zewnętrzne zainstalowane na sieci wodociągowej przeciwpożarowej powinny mieć możliwość ich odłączania od sieci. Odcięcia te muszą pozostawać w położeniu otwartym podczas normalnej eksploatacji sieci.

5. Hydranty zewnętrzne powinny spełniać wymagania Polskich Norm dotyczących tych urządzeń, będących odpowiednikami norm europejskich (EN).

6. Hydranty zewnętrzne rozmieszcza się wzdłuż dróg i ulic oraz przy ich skrzyżowaniach, przy zachowaniu odległości:

- 1) między hydrantami - do 150 m;
- 2) od zewnętrznej krawędzi jezdni drogi lub ulicy - do 15 m;
- 3) najbliższego hydrantu od chronionego obiektu budowlanego - do 75 m;
- 4) innych niż wymienione w pkt 3 hydrantów wymaganych do ochrony obiektu budowlanego - do 150 m;
- 5) od ściany chronionego budynku - co najmniej 5 m.

7. Poza obszarami miejskimi odległość między hydrantami powinna być dostosowana do gęstości istniejącej i planowanej zabudowy.

8. Wydajność nominalna hydrantu zewnętrznego, przy ciśnieniu nominalnym 0,2 MPa mierzonym na zaworze hydrantowym podczas poboru wody, w zależności od jego średnicy nominalnej (DN), nie może być mniejsza niż:

- 1) dla hydrantu nadziemnego DN 80 - $10 \text{ dm}^3/\text{s}$;
- 2) dla hydrantu nadziemnego DN 100 - $15 \text{ dm}^3/\text{s}$;
- 3) dla hydrantu podziemnego DN 80 - $10 \text{ dm}^3/\text{s}$;
- 4) dla hydrantu nadziemnego DN 80 na sieci, o której mowa w § 9 ust. 2 – $5 \text{ dm}^3/\text{s}$.

9. Dla zapewnienia możliwości intensywnego czerpania wody do celów przeciwpożarowych, na sieciach wodociągowych o średnicy nominalnej nie mniejszej niż DN 250 powinny być instalowane hydranty nadziemne, spełniające następujące wymagania:

- 1) średnica nominalna hydrantu powinna wynosić DN 100 lub DN 150;
- 2) wydajność nominalna przy ciśnieniu nominalnym 0,2 MPa mierzonym na zaworze hydrantowym podczas poboru wody, nie może być mniejsza niż $20 \text{ dm}^3/\text{s}$;
- 3) hydranty powinny być usytuowane w miejscach dostępnych z głównych dróg komunikacyjnych na terenie jednostki osadniczej;
- 4) miejsce usytuowania hydrantu należy oznakować znakami zgodnymi z Polskimi Normami wraz z podaniem na znaku dodatkowym wielkości charakterystycznych hydrantu;

- 5) przy hydrancie należy przewidzieć stanowisko czerpania wody o wymiarach zapewniających swobodny dostęp do hydrantu;
- 6) na stanowisku czerpania wody należy umieścić zakaz parkowania.

10. Określenia potrzeb w zakresie instalowania hydrantów, o których mowa w ust. 9, dokonują właściwe miejscowo organy Państwowej Straży Pożarnej w ramach opiniowania projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w trybie określonym w przepisach o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

11. Maksymalne ciśnienie hydrostatyczne w sieci wodociągowej przeciwpożarowej nie może przekraczać 1,6 MPa.

12. Miejsce usytuowania hydrantu zewnętrznego należy oznakować znakami zgodnymi z Polskimi Normami.

13. Hydranty zewnętrzne powinny być co najmniej raz w roku poddawane przeglądom i konserwacji przez właściciela sieci wodociągowej przeciwpożarowej.

Rozdział 5

Pompownie przeciwpożarowe

§ 11. 1. Podstawowym źródłem energii dla pomp w pompowniach przeciwpożarowych powinna być sieć elektroenergetyczna lub silnik spalinowy z zapasem paliwa wystarczającym na 4 godziny pracy przy pełnym obciążeniu.

2. Przy zapotrzebowaniu na wodę do celów przeciwpożarowych przekraczającym 20 dm³/s:

- 1) pompy należy zasilać z dwóch odrębnych źródeł energii, podstawowego i rezerwowego, przy czym jako źródło rezerwowe dopuszcza się agregat prądotwórczy napędzany silnikiem, o którym mowa w ust. 1;
- 2) w przypadku pracy pomp w systemie ciągłego podawania wody, w pompowni należy zapewnić co najmniej dwie pompy, w tym jedną rezerwową o parametrach nie niższych od parametrów największej z zainstalowanych pomp.

3. Pompy powinny zapewniać wymagane ciśnienie w najwyższej lub najbardziej niekorzystnie położonych hydrantach, przy największym poborze wody.

4. Pompy powinny być wyposażone w układ pomiarowy składający się z ciśnieniomierza, przepływomierza i zaworu regulacyjnego, umożliwiający okresową kontrolę ich parametrów pracy.

5. Napęd pomp w pompowniach przeciwpożarowych powinien spełniać wymagania określone w Polskiej Normie dotyczącej urządzeń tryskaczowych.

6. Zasilanie pomp z sieci elektroenergetycznej należy zapewnić za pomocą obwodu niezależnego od wszystkich innych obwodów w obiekcie, spełniającego wymagania dla instalacji bezpieczeństwa, określone w Polskiej Normie dotyczącej instalacji elektrycznych w obiektach budowlanych.

Rozdział 6

Drogi pożarowe

§ 12. 1. Drogę pożarową o utwardzonej nawierzchni, umożliwiającą dojazd o każdej porze roku pojazdów jednostek ochrony przeciwpożarowej do obiektu budowlanego, należy doprowadzić do:

- 1) budynku zawierającego strefę pożarową zakwalifikowaną do kategorii zagrożenia ludzi ZL I lub ZL II;
- 2) budynku należącego do grupy wysokości: średniowysokie, wysokie lub wysokościowe, zawierającego strefę pożarową zakwalifikowaną do kategorii zagrożenia ludzi ZL III, ZL IV lub ZL V;
- 3) budynku zawierającego strefę pożarową produkcyjną lub magazynową oraz do strefy pożarowej poza budynkiem, obejmującej urządzenia technologiczne, plac składowy lub wiatę, jeżeli gęstość obciążenia ogniowego wymienionych stref pożarowych przekracza 500 MJ/m^2 i zachodzi co najmniej jeden z warunków:
  - a) powierzchnia strefy pożarowej przekracza 1.000 m^2 ,
  - b) występuje pomieszczenie zagrożone wybuchem;
- 4) budynku zawierającego strefę pożarową produkcyjną lub magazynową o gęstości obciążenia ogniowego poniżej 500 MJ/m^2 o powierzchni przekraczającej 20000 m^2 ;
- 5) budynku niskiego:
  - a) zawierającego strefę pożarową zakwalifikowaną do kategorii zagrożenia ludzi ZL III o powierzchni przekraczającej 1.000 m^2 , obejmującą kondygnację nadziemną inną niż pierwsza, lub
  - b) zawierającego strefę pożarową zakwalifikowaną do kategorii zagrożenia ludzi ZL V i mającego ponad 50 miejsc noclegowych;
- 6) obiektu budowlanego innego niż budynek, przeznaczonego do użyteczności publicznej lub zamieszkania zbiorowego, w którym przewiduje się możliwość jednoczesnego przebywania w strefie pożarowej ponad 50 osób;
- 7) stanowiska czerpania wody do celów przeciwpożarowych.

2. Droga pożarowa powinna przebiegać wzdłuż dłuższego boku budynku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1-4, na całej jego długości, a w przypadku gdy krótszy bok budynku ma więcej niż 60 m - z jego dwóch stron, przy czym bliższa krawędź drogi pożarowej musi być oddalona od ściany budynku o 5-15 m dla obiektów zaliczanych do kategorii zagrożenia ludzi, z zastrzeżeniem § 17, i o 5-25 m dla pozostałych obiektów. Pomędzy tą drogą i ścianą budynku nie mogą występować stałe elementy zagospodarowania terenu lub drzewa i krzewy o wysokości przekraczającej 3 m, usytuowane w sposób uniemożliwiający dostęp do elewacji budynku przy użyciu podnośników i drabin mechanicznych.

3. W przypadkach uzasadnionych warunkami lokalnymi, w szczególności architektonicznymi, droga pożarowa do budynków, o których mowa w ust. 1 pkt 1-4 może być poprowadzona w taki sposób, aby był zapewniony dostęp do:

- 1) 30% obwodu zewnętrznego budynku, przy jego rozpiętości (największej szerokości) do 60 m,
- 2) 50% obwodu zewnętrznego budynku, przy jego rozpiętości przekraczającej 60 m,
- 3) 100% długości elewacji od frontu budynku, przy zabudowie pierzejowej
- przy spełnieniu pozostałych wymagań określonych w ust. 2.

4. Wyjścia z obiektów budowlanych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 - 6, powinny mieć połączenie z drogą pożarową, dojściem o szerokości minimalnej 1,5 m i długości nie większej niż 50 m, w sposób zapewniający dostęp bezpośrednio lub drogami ewakuacyjnymi do każdej strefy pożarowej w tych obiektach.

5. Każdy dźwig dla ekip ratowniczych w budynku powinien mieć połączenie z drogą pożarową dojściem, o którym mowa w ust. 4, przy czym wymieniona długość dojścia obejmuje również drogę ewakuacyjną w budynku.

6. Wymagań, o których mowa w ust. 2 i 3, nie stosuje się, gdy są spełnione łącznie następujące warunki:

- 1) w budynku o więcej niż 3 kondygnacjach nadziemnych, na każdej kondygnacji powyżej trzeciej nadziemnej, do wysokości 25 m, każda klatka schodowa służąca ewakuacji ma okno dla ekip ratowniczych, umożliwiające ich dostęp z zewnątrz przez otwór o dolnej krawędzi położonej nie wyżej niż 90 cm nad poziomem posadzki oraz o wysokości i szerokości odpowiednio co najmniej 110 cm i 60 cm, lub ma zapewniony dostęp do takiego okna poziomą drogą ewakuacyjną o długości nie większej niż 50 m;
- 2) droga pożarowa jest doprowadzona do budynku tak, że jej najbliższa krawędź jest oddalona o 5 - 10 m od rzutu pionowego na poziom terenu każdego z okien, o których mowa w pkt 1, a pomiędzy tą drogą i wymienionymi oknami nie występują stałe elementy zagospodarowania terenu lub drzewa o wysokości przekraczającej 3 m, usytuowane w sposób uniemożliwiający dostęp do tych okien przy użyciu podnośników i drabin mechanicznych;
- 3) okno, o którym mowa w pkt 1, jest oznakowane od wewnątrz znakiem bezpieczeństwa „nie zastawiać”, a z zewnątrz - znakiem bezpieczeństwa odpowiednim do sposobu, w jaki można uzyskać dostęp do wnętrza budynku, zgodnie z Polską Normą dotyczącą znaków bezpieczeństwa.

7. Wymagania, o których mowa w ust. 2 i 3, nie dotyczą budynku o nie więcej niż 3 kondygnacjach nadziemnych i wysokości nie większej niż 12 m, jeżeli zapewnione jest połączenie z drogą pożarową wyjść z tego budynku, utwardzonym dojściem o szerokości minimalnej 1,5 m i długości nie większej niż 30 m, w sposób zapewniający dostęp bezpośrednio lub drogami ewakuacyjnymi do każdej strefy pożarowej.

8. Dojścia do budynków, o których mowa w ust. 4 i 7, mogą być prowadzone przez budynek, o ile nie przebiegają one w obrębie strefy pożarowej, do której ma być zapewniony dostęp z drogi pożarowej.

9. Droga pożarowa powinna zapewniać możliwość przejazdu bez cofania lub być zakończona placem manewrowym o wymiarach 20 m x 20 m, względnie w inny sposób zapewniać możliwość zawrócenia pojazdu, z zastrzeżeniem ust. 10.

10. Dopuszcza się wykonanie odcinka drogi pożarowej o długości nie większej niż 15 m, z którego wyjazd jest możliwy jedynie poprzez cofanie pojazdu.

11. Najmniejszy promień zewnętrznego łuku drogi pożarowej nie może wynosić mniej niż 11 m.

12. Drogi pożarowe oraz place manewrowe w miejscach innych niż wymienione w ust. 2 i 3, mogą być usytuowane w odległości mniejszej niż 5 m od chronionego budynku, pod warunkiem, że ściana zewnętrzna budynku na tym odcinku oraz w odległości do 5 m od

niego, posiada klasę odporności ogniowej wymaganą dla ściany oddzielenia pożarowego tego budynku.

§ 13. 1. Minimalna szerokość drogi pożarowej powinna wynosić co najmniej 4 m, a jej nachylenie podłużne nie może przekraczać 5%:

- 1) w miejscach, o którym mowa w § 12 ust. 2 i 3, oraz na odcinkach o długości 10 m od tych miejsc, zapewniających dojazd i wyjazd;
- 2) na odcinku o długości 15 m od miejsc doprowadzenia jej do budynku, o których mowa w § 12 ust. 6 pkt 2.

2. W obrębie miasta oraz na terenie działki, na której usytuowany jest obiekt budowlany, o którym mowa w § 12 ust. 1 pkt 3 i 4, droga pożarowa powinna umożliwiać przejazd pojazdów o nacisku osi na nawierzchnię jezdni co najmniej 100 kN (kiloniutonów), a jej minimalna szerokość w miejscach innych niż wymienione w ust. 1, nie może być mniejsza niż 3,5 m.

3. Na terenach innych niż wymienione w ust. 2, droga pożarowa powinna umożliwiać przejazd pojazdów o nacisku osi na nawierzchnię jezdni co najmniej 50 kN, a jej minimalna szerokość w miejscach innych niż wymienione w ust. 1, nie może być mniejsza niż 3 m.

4. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy spełnienie wymagań dotyczących doprowadzenia drogi pożarowej do obiektu budowlanego jest niemożliwe ze względu na lokalne uwarunkowania lub uzasadnione jest przyjęcie innych rozwiązań, na wniosek właściciela budynku, obiektu budowlanego lub terenu, dopuszcza się stosowanie rozwiązań zamiennych zapewniających nie pogorszenie warunków ochrony przeciwpożarowej obiektu, uzgodnionych z właściwym miejscowo komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej.

§ 14. 1. Przejazdy na dziedzińce i inne tereny obudowane powinny odpowiadać następującym warunkom:

- 1) wysokość przejazdu nie mniejsza niż 4,2 m, a w budownictwie jednorodzinym 3,2 m;
- 2) szerokość przejazdu nie mniejsza niż 3,6 m, w tym szerokość jezdni co najmniej 3 m;
- 3) odległość między przejazdami na jeden dziedziniec nie większa niż 150 m.

2. W przejazdach, których jezdnie są oddzielone od chodników słupami lub ścianami, szerokość jezdni nie może być mniejsza niż 3,6 m.

3. W przypadku gdy przejazd jest wykorzystywany jako stałe przejście dla pieszych, należy zapewnić dodatkowo chodnik o szerokości co najmniej 1 m.

§ 15. Wiadukty, estakady, przejścia i inne podobne urządzenia lub stałe elementy, usytuowane ponad drogami pożarowymi, powinny mieć prześwit o wysokości i szerokości nie mniejszej niż 4,5 m.

§ 16. 1. Na wydzielony teren o powierzchni przekraczającej 5 ha, na którym znajdują się obiekty wymienione w § 12 ust. 1, oraz na place targowe i wystawowe o takiej powierzchni, należy zapewnić co najmniej dwa wjazdy, odległe od siebie o co najmniej 75 m.

2. Bramy wjazdowe muszą spełniać warunki, o których mowa w § 14 ust. 1 pkt. 2 i ust. 2.

Rozdział 7

Przepisy końcowe

§ 17. Przepis dotyczący oddalenia bliższej krawędzi drogi pożarowej od ściany obiektów zaliczanych do kategorii zagrożenia ludzi nie ma zastosowania do dróg pożarowych istniejących w dniu wejścia w życie rozporządzenia, jeżeli zostały one wykonane zgodnie z przepisami obowiązującymi w czasie ich budowy.

§ 18. Traci moc rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 czerwca 2003 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. Nr 121, poz. 1139).

§ 19. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I ADMINISTRACJI**

Tabela nr 1

Wymagana ilość wody do celów przeciwpożarowych dla jednostek osadniczych

Lp.	Liczba mieszkańców jednostki osadniczej	Wydajność wodociągu dm ³ /s	Równoważny zapas wody w zbiorniku m ³
1	do 2.000	5	50
2	2.001 ÷ 5.000	10	100
3	5.001 ÷ 10.000	15	150
4	10.001 ÷ 25.000	20	200
5	25.001 ÷ 100.000	40	400
6	ponad 100.000	60	600

Tabela nr 2

Wymagana ilość wody do celów przeciwpożarowych dla obiektów budowlanych produkcyjnych i magazynowych, służąca do zewnętrznego gaszenia pożaru

Lp.	Gęstość obciążenia ogniowego, MJ/m ²		Powierzchnia strefy pożarowej, m ²							
			powyżej		500	1.000	2.000	3.000	4.000	5.000
			do	500	1.000	2.000	3.000	4.000	5.000	
	powyżej	do	wydajność wodociągu, dm ³ /s *							
1		200	10	10	10	10	15	15	20	
2	200	500	10	10	10	20	20	30	30	
3	500	1.000	10	10	20	20	30	30	40	
4	1.000	2.000	10	20	20	30	30	40	40	
5	2.000	4.000	20	20	30	30	40	40	50	
6	4.000		20	30	30	40	40	50	60	

* Dla garaży otwartych nie więcej niż 20 dm³/s.

Tabela nr 3

Wymagana ilość wody do celów przeciwpożarowych dla zbiorników z gazami palnymi oraz z cieczami o temperaturze zapłonu do 373,15 K (100°C) niebędącymi produktami naftowymi oraz dla zbiorników z produktami naftowymi o temperaturze zapłonu od 328,15 K (55°C) do 373,15 K (100°C), z wyjątkiem podgrzanych powyżej temperatury zapłonu, służąca do zewnętrznego gaszenia pożaru

Lp.	Zbiorniki (z wyłączeniem podziemnych i przenośnych)					
	z cieczami palnymi			z gazami palnymi		
	pojemność ogólna m ³		wydajność wodociągu dm ³ /s	pojemność ogólna m ³		wydajność wodociągu dm ³ /s
	powyżej	do		powyżej	do	
1	200	1.000	10		10.000	10
2	1.000	5.000	15	10.000	100.000	15
3	5.000	30.000	20	100.000		20
4	30.000	100.000	25			
5	100.000	200.000	30			
6	200.000		40			

Tabela nr 4

Wymagana ilość wody do celów przeciwpożarowych dla urządzeń technologicznych oraz składów i magazynów z gazami palnymi i cieczami o temperaturze zapłonu do 373,15 K (100°C), zlokalizowanych poza budynkami, służąca do zewnętrznego gaszenia pożaru

Lp.	Urządzenia technologiczne oraz składy i magazyny z gazami palnymi i cieczami o temperaturze zapłonu do 373,15 K (100°C)		
	zajmowana powierzchnia m ²		wydajność wodociągu dm ³ /s
	powyżej	do	
1		500	10
2	500	1.000	20
3	1.000	2.000	30
4	2.000		40

UZASADNIENIE

Potrzeba wydania nowego rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych podyktowana jest zmianami w stanie prawnym dotyczącym niektórych zagadnień podlegających regulacjom w tym rozporządzeniu, wynikającym z:

- ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1229, z 2003 r. Nr 52, poz. 452, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 100, poz. 835 i poz. 836, z 2006 r. Nr 191, poz. 1410 oraz z 2007 r. Nr 89, poz. 590),
- ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858 oraz z 2007 r. Nr 147, poz. 1033),
- rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 21 listopada 2005 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 243, poz. 2063 oraz z 2007 r. Nr 240, poz. 1763),
- rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie wykazu wyrobów służących zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia, a także zasad wydawania dopuszczenia tych wyrobów do użytkowania (Dz.U. Nr 143, poz. 1002),

a także z potrzeby doprowadzenia do zgodności zapisów rozporządzenia z ustaleniami Polskich Norm dotyczących hydrantów zewnętrznych nadziemnych i podziemnych, będących odpowiednikami norm europejskich (EN), jakie w międzyczasie zostały ustanowione.

Projekt nowego rozporządzenia zawiera ponadto uzupełnienia i uściślenia niektórych przepisów, wynikające z doświadczeń zebranych w toku ponad pięcioletniego jego stosowania. Wychodzi on również naprzeciw postulatowi zgłaszanemu przez środowisko pożarnicze, a w szczególności przez komendy wojewódzkie Państwowej Straży Pożarnej, Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Pożarnictwa oraz rzeczoznawców do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych.

Nowe rozporządzenie zastąpi obowiązujące obecnie rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 czerwca 2003 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. Nr 121, poz. 1139).

Uwzględnione w nowym rozporządzeniu zmiany są też niezbędne do umożliwienia sprawnego egzekwowania przez organy Państwowej Straży Pożarnej istotnych wymagań mających wpływ na bezpieczeństwo ludzi i mienia.

Najważniejsze zmiany w części dotyczącej przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę, w stosunku do dotychczasowych przepisów, dotyczą:

- 1) dodefiniowania pojęć „jednostka osadnicza” i „zabudowa kolonijna” (kolonia) używanych w rozporządzeniu, odnosząc je do określeń stosowanych w ustawie z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych (Dz. U. Nr 166, poz. 1612 oraz z 2005 r. Nr 17, poz. 141) - § 2 ust. 3;
- 2) objęcia wymaganiem zapewnienia zaopatrzenia w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru stacji paliw płynnych ze zbiornikami o łącznej pojemności ponad 200 m³, zlokalizowane poza terenem jednostek osadniczych - § 3 ust. 1 pkt 2;

- 3) ograniczenia obowiązku zapewnienia zaopatrzenia w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru dla obiektów budowlanych nie będących budynkami jedynie do tych obiektów, których powierzchnia przekracza 1000 m² lub przeznaczonych do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób - § 3 ust. 1 pkt 3;
- 4) jednoznacznego wskazania, że dla obiektów zlokalizowanych na terenie jednostek osadniczych, dla których odrębnie nie ustalono wymaganej ilości wody do zewnętrznego gaszenia pożaru, woda do celów przeciwpożarowych zapewniana jest w ramach ilości przewidywanych dla tych jednostek - § 3 ust. 2 i 3;
- 5) powiązania wskazania dotyczącego dostępności wody do celów gaśniczych na terenie jednostek osadniczych przede wszystkim z urządzeń służących do zaopatrywania w nią ludności, z ustaleniami ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858 oraz z 2007 r. Nr 147, poz. 1033) określającej w art. 19 ust. 1 m.in., że zasady dotyczące warunków dostarczania wody na cele przeciwpożarowe powinny być ujęte w regulaminie dostarczania wody i odprowadzania ścieków uchwalanym przez Radę gminy, który to regulamin jest aktem prawa miejscowego - § 4 ust. 3;
- 6) doprecyzowania, że ilości wody do celów przeciwpożarowych dla jednostek osadniczych, określane jako wydajność wodociągu, dotyczą magistralnej sieci wodociągowej doprowadzającej wodę do takiej jednostki, gdzie wydajność sieci wodociągowej z przewodów rozprowadzających na terenie tej jednostki może być odpowiednio niższa, spełniając wymagania dalej określone w tym rozporządzeniu - § 4 ust. 4;
- 7) złagodzenia wymagania dotyczącego ilości wody do celów przeciwpożarowych dla budynków użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego oraz innych obiektów budowlanych o takim przeznaczeniu, podnosząc kryterium, powyżej którego należy zapewniać wodę do celów przeciwpożarowych do zewnętrznego gaszenia pożaru w ilości 20 dm³/s łącznie z co najmniej dwóch hydrantów o średnicy 80 mm lub zapas wody 200 m³ w przeciwpożarowym zbiorniku wodnym - § 5 ust. 1 pkt 1;
- 8) zwiększenia kryterium, dopiero powyżej którego wymaga się zapewnienia wody do celów przeciwpożarowych dla obiektów budowlanych niebędących budynkami, co jest też konsekwencją zmiany wprowadzonej w § 3 ust. 1 pkt 3 - § 5 ust. 1 pkt 3;
- 9) określenia zasad uzupełniania brakującej ilości wody do celów przeciwpożarowych do zewnętrznego gaszenia pożaru dla budynków użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego oraz innych obiektów budowlanych o takim przeznaczeniu - § 5 ust. 2;
- 10) doprecyzowania kryteriów ustalania ilości wody do celów przeciwpożarowych do zewnętrznego gaszenia pożaru dla budynków użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego oraz innych obiektów budowlanych o takim przeznaczeniu, w których w jednej strefie pożarowej występują pomieszczenia magazynowe - § 5 ust. 3;
- 11) złagodzenia wymagania dla obiektów użyteczności publicznej, zwiększając kryteria kubatury i powierzchni, po przekroczeniu których należy zapewnić większą ilość wody do zewnętrznego gaszenia pożaru, w przypadku, gdy znajdują się pomieszczenia magazynowe o łącznej powierzchni w jednej strefie pożarowej przekraczającej 250 m² i średniej gęstości obciążenia ogniowego przekraczającej 1.000 MJ/m² - § 5 ust. 3;
- 12) ograniczenia do 4 godz. przyjmowanego czasu trwania pożaru do ustalania uzupełniającego zapasu wody w zbiornikach przeciwpożarowych dla obiektów PM - § 6 ust. 10 pkt 1;

- 13) rozszerzenia grupy urządzeń gaśniczych, przy zastosowaniu których dopuszczalne jest zmniejszenie o 50% wymaganej ilości wody do zewnętrznego gaszenia pożaru, o urządzenia gaśnicze mgłowe - § 7 ust. 1 pkt 2;
- 14) uzależnienia dopuszczalności akceptowania przez właściwego miejscowo komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej, na czas określony, zastępczych źródeł wody do celów przeciwpożarowych, od potencjału sił i środków dostępnych w rejonie działania najbliższej dla chronionego obiektu jednostki ochrony przeciwpożarowej - § 8 ust. 1 i 2;
- 15) wskazania minimalnych parametrów dla sieci wodociągowych przeciwpożarowych, które mogą być traktowane, jako źródło wody do celów przeciwpożarowych do zewnętrznego gaszenia pożaru - § 9 ust. 2;
- 16) doprecyzowania obowiązku zapewnienia zasilania sieci obwodowej co najmniej w dwóch punktach, wskazując, że te punkty zasilania nie mogą znajdować się bliżej od siebie niż $\frac{1}{4}$ długości obwodu sieci - § 9 ust. 5;
- 17) wskazania, że podawane średnice nominalne przewodów wodociągowych dotyczą rur stalowych, a w przypadku stosowania rur wykonanych z innych materiałów, muszą one posiadać średnice wewnętrzne równoważne dla odpowiednich rur stalowych - § 9 ust. 7 i 8;
- 18) odstąpienia od określania sposobu odłączania od sieci hydrantów zewnętrznych, wskazując, że hydranty te powinny spełniać wymagania Polskich Norm dotyczących tych urządzeń, będących odpowiednikami norm europejskich (EN), w których to normach określa się m.in. sposób ich odłączania od sieci - § 10 ust. 4 i 5;
- 19) doprecyzowania wymagania dotyczącego sytuowania hydrantów zewnętrznych, pozostawiając obowiązek lokalizowania w odległości do 75 m od chronionego obiektu budowlanego jedynie hydrantu najbliższego, i dopuszczając lokalizowanie pozostałych hydrantów, o ile są one wymagane, w odległości do 150 m od takiego obiektu - § 10 ust. 6;
- 20) uzupełnienia wymagania dotyczącego wydajności nominalnej hydrantów zewnętrznych, o wymagania dla hydrantów instalowanych na sieciach, dla których dopuszcza się wydajność $5 \text{ dm}^3/\text{s}$ - § 10 ust. 8 pkt 4;
- 21) wprowadzenia dopuszczalności instalowania na sieciach wodociągowych magistralnych o średnicy nominalnej nie mniejszej niż DN 250, hydrantów zewnętrznych zapewniających możliwość intensywnego czerpania wody do celów przeciwpożarowych, dla których określono też ich podstawowe parametry użytkowe; określenia potrzeb w zakresie instalowania takich hydrantów dokonywałyby właściwe miejscowo organy Państwowej Straży Pożarnej w ramach opiniowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz uzgadniania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego - § 10 ust. 9 i 10;
- 22) wprowadzenia ograniczenia do 1,6 MPa dla maksymalnego ciśnienia hydrostatycznego, jakie występować może w sieci wodociągowej przeciwpożarowej - § 10 ust. 11;
- 23) dodania nowego Rozdziału 5 „Pompownie przeciwpożarowe”, w którym zawarte zostały wymagania dotyczące pompowni; wymagania w tym zakresie były dotychczas zapisane w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 kwietnia 2006 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 80, poz. 563), które również jest poddawane nowelizacji, a ich

przeniesienie do rozporządzenia w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę, podyktowane było powiązaniem merytorycznym tych zagadnień - § 11.

Zmiany w stosunku do dotychczas obowiązujących wymagań, w odniesieniu do dróg pożarowych, przewidują m.in.:

- 1) zwiększenie odległości drogi pożarowej od ściany budynku innego niż budynku zaliczonego do kategorii zagrożenia ludzi, ze względu na występowanie w takich budynkach większej mocy pożaru. Wskazanie, że w przypadku występowania pomiędzy drogą pożarową, a budynkiem, stałych elementów zagospodarowania terenu lub drzew o wysokości przekraczającej 3 m, nie mogą one uniemożliwiać dostępu do elewacji tego budynku - § 12 ust. 2;
- 2) rozszerzenie wykazu obiektów, do których powinna być doprowadzona droga pożarowa, o budynki zawierające strefę pożarową produkcyjną lub magazynową o gęstości obciążenia ogniowego poniżej 500 MJ/m² o powierzchni przekraczającej 20000 m² - § 12 ust. 1 pkt 4;
- 3) dopuszczenie poprowadzenia drogi pożarowej przy budynku niekoniecznie wzdłuż jego dłuższego boku na całej długości, warunkując to dostępem do określonego procentowo obwodu zewnętrznego elewacji w zależności od rozpiętości budynku - § 12 ust. 3;
- 4) doprecyzowanie wymagań związanych z dopuszczalnością stosowania w budynkach okien dla ekip ratowniczych, dotyczących dostępności do tych okien - § 12 ust. 6;
- 5) odrębne uregulowanie złagodzeń wymagań dotyczących dróg pożarowych dla budynków do trzech kondygnacji nadziemnych, z wprowadzeniem zastrzeżenia, że budynki te nie mogą posiadać wysokości większej niż 12 m - § 12 ust. 7;
- 6) wskazanie na dopuszczalny sposób doprowadzenia dojść z drogi pożarowej do wyjść ewakuacyjnych z budynku - § 12 ust. 8;
- 7) doprecyzowanie wymagań dotyczących końcowego odcinka drogi pożarowej, która powinna posiadać możliwość przejazdu lub zawrócenia pojazdu bez cofania, bądź być zakończona miejscem do manewrowania dla zawrócenia pojazdu - § 12 ust. 9;
- 8) wskazanie na dopuszczalne rozwiązanie wykonania końcowego odcinka drogi pożarowej o długości nie większej niż 15 m, z którego wyjazd możliwy jest jedynie poprzez cofanie pojazdu, co pozwoli ponadto na stosowanie rozwiązań zakończenia takiej drogi pożarowej w innej formie niż plac manewrowy o wymiarach 20 m x 20 m, np. w postaci zawrotki typu „T” lub „L” - § 12 ust. 10;
- 9) określenie warunków dopuszczalności poprowadzenia odcinków dojazdowych drogi pożarowej, a także placu manewrowego, przy ścianie zewnętrznej chronionego budynku, która powinna na tym odcinku oraz w odległości do 5 m od niego, posiadać klasę odporności ogniowej wymaganą dla ściany oddzielenia pożarowego - § 12 ust. 12;
- 10) usankcjonowanie istniejącego stanu dotyczącego odległości drogi pożarowej od obiektów budowlanych wybudowanych przed wejściem w życie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 czerwca 2003 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. Nr 121, poz. 1139), w którym dla wszystkich obiektów budowlanych dopuszczalne było zachowanie odległości drogi pożarowej do 25 m - § 12 ust.2 i § 17;
- 11) doprecyzowanie, że wymagania dotyczące szerokości i nośności drogi pożarowej obowiązują odrębnie dla odcinka dojazdowego tej drogi, w odróżnieniu od wymagań dla

drogi pożarowej przebiegającej przy budynku, oraz na odcinkach o długości 10 m od tych miejsc, zapewniających dojazd i wyjazd, w przypadkach wymienionych w § 12 ust. 2 i 3 - § 13 ust. 1 - 3;

- 12) doprecyzowanie, że wymaganie dotyczące obowiązku zapewnienia co najmniej dwóch wjazdów na place targowe i wystawowe dotyczy ich jedynie wówczas, gdy ich powierzchnia przekracza 5 ha - § 16 ust. 1;
- 13) wskazanie, że gabaryty bram wjazdowych na teren ogrodzony oraz na place targowe i wystawowe powinny być nie mniejsze niż określone dla przejazdów na dziedzińce i inne tereny obudowane - § 16 ust. 2;

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Powyższe rozporządzenie nie wymaga notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych. (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597). W rozumieniu przepisów § 2 pkt 5 ww. rozporządzenia przedmiotowy projekt rozporządzenia nie jest przepisem technicznym, który zgodnie z wymaganiami § 4 ust. 1 podlegałby notyfikacji. Nie zawiera on wymagań (specyfikacji technicznych) dla produktów bądź usług, ani też nie wprowadza regulacji, które ograniczałyby wprowadzanie produktów do obrotu lub świadczenie usług, w tym ograniczeń w zakresie swobodnego przepływu towarów. Dla niektórych urządzeń przeciwpożarowych wskazano na wymagania odpowiednich Polskich Norm, w tym odpowiedników norm europejskich.

W projekcie rozporządzenia jedynie wskazano określone urządzenia przeciwpożarowe, których wymagania techniczno – użytkowe zostały określone w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie wykazu wyrobów służących zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia, a także zasad wydawania dopuszczenia tych wyrobów do użytkowania (Dz. U. Nr 143, poz. 1002).

Przepisy projektu rozporządzenia nie wprowadzają innych urządzeń przeciwpożarowych poza określonymi w powyższym rozporządzeniu, a jedynie nakazują stosowanie ich pewnych typów w sytuacjach określonych w przepisach projektu rozporządzenia.

Mając na uwadze powyższe, treść projektu rozporządzenia nie wskazuje na konieczność notyfikacji tego aktu prawnego, ponieważ przepisy projektu rozporządzenia odwołują się jedynie do przepisu technicznego, jakim jest w rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie wykazu wyrobów służących zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia, a także zasad wydawania dopuszczenia tych wyrobów do użytkowania (Dz. U. Nr 143, poz. 1002) i który przeszedł pomyślnie proces notyfikacji.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowane rozporządzenie.

Rozporządzenie dotyczy wszystkich uczestników procesu budowlanego, a także właścicieli, użytkowników i zarządzających obiektami budowlanymi. Stanowi też podstawę dla organów Państwowej Straży Pożarnej do działań decyzyjnych związanych z poprawą warunków bezpieczeństwa pożarowego.

2. Konsultacje społeczne.

Projekt w fazie wstępnej poddany był szerokiej konsultacji środowiskowej - ze służbami kontrolno - rozpoznawczymi PSP, z rzeczoznawcami do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, ze Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Pożarnictwa, która umożliwiła zebranie i uwzględnienie szeregu uwag wynikających z dotychczasowych doświadczeń stosowania przepisów w tym zakresie. Projekt na etapie uzgodnień międzyresortowych zamieszczony zostanie w BIP MSWiA, ze wskazaniem na możliwość zgłaszania ewentualnych uwag.

Projekt rozporządzenia został zaakceptowany przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

3. *Wpływ projektowanej regulacji na sektor finansów publicznych.*

Rozporządzenie nie pociąga za sobą skutków finansowych dla budżetu państwa i nie ma bezpośredniego wpływu na sektor finansów publicznych. Dotyczy to także budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

4. *Wpływ na rynek pracy*

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

5. *Wpływ na sytuację i rozwój regionalny*

Przez wprowadzenie nowych uregulowań, rozporządzenie będzie miało pozytywny wpływ na rozwój regionalny - w zakresie urbanistyczno - architektonicznym, poprzez umożliwienie bardziej elastycznego podejścia przy projektowaniu nowych obiektów budowlanych, dzięki stosowaniu rozwiązań wariantowych w zakresie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych, przy zachowaniu wymaganego poziomu bezpieczeństwa pożarowego. Jest to szczególnie istotne w przypadku obiektów budowanych na niewielkich działkach, położonych w zabudowie śródmiejskiej dużych miast.

6. *Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.*

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw. Rozszerzenie wymagań dotyczących obowiązku zapewnienia przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru na zlokalizowane poza granicami jednostek osadniczych stacje paliw płynnych ze zbiornikami o łącznej pojemności przekraczającej 200 m³ podyktowane zostało stosunkowo dużym zagrożeniem pożarowym występującym w tego rodzaju obiektach, których coraz więcej powstaje w ostatnim okresie. W przypadku obiektów już istniejących, w dużej części dotyczyć to będzie jednak stacji z już istniejącą infrastrukturą, w ramach której występują też budynki użyteczności publicznej, a nawet zamieszkania zbiorowego o kubaturze brutto przekraczającej 2.500 m³ lub o powierzchni przekraczającej 500 m², dla których niezależnie od powyższej kwestii wymagane jest zapewnienie takiego zaopatrzenia, o wielkości nie mniejszej niż do ochrony samych zbiorników, w związku z czym nie będzie to powodować konieczności ponoszenia dodatkowych nakładów finansowych. Konieczność wprowadzenia takich wymagań podnoszona była w ramach konsultacji środowiskowych.